

Pável Márta
Halottak napjára

Novemberben már erősen őszi a természet, hulló, színes levelek, talán ködös idő, alkalmas a szomorú emlékeinknek egy részvét kerethez. Egy olyan kerethez, amibe ez az élet – sokszor - a maga vidorságával nem fér bele, mert ez máshova, ez a földöntúlira mutat, a végső állapotra hívja fel minden ember figyelmét.

Lelkünk ebben a keretben találkozik azokkal, akik már odaát vannak. S talán ekkor hiányzik legjobban a hit annak, akinek nincs, mert reményt adna valami továbbélésre. Nehéz és elmondhatatlan érzés, ha mélyen belegondolunk abba, hogy milyen megfoghatatlan is a halál, az hogy elvit-tük/eltemettük a földre azokat, akiket szerettünk, akikkel együtt éltünk, míg el nem szakasztotta őket az elmúlás. Az Istent hívónek könnyebb, mert a hite rámutat egy földöntúli állapotra, mely a lélek halhatatlansága miatt egy továbbélés, meg nem szűnését adja a lelkeknek. Én tudom, hogy nincs

halál, igaz testben már nem észlelhetőek az innen távozők, de élnek, jobban élnek, mint itt a földi szemünk előtt.

Ugyanakkor nekünk lelki vezetőknek még erősebben jön a vágy, hogy tudjunk többet, hathatósabban tenni még az itt élőkért, hogy odaátra felkészülten menjenek, és ne kelljen sajnálkozni fölöttük, hanem együtt örülni velük, hogy végre a Teremtő Istennél vannak. Vágyunk, a Prohászka vágya, hogy *„Istenem, szeretnék ezeken a szerető, de még mindig szenvedő lelkeken segíteni.”* Az Isten nélküli élet itt is szenvedés, odaát még sokkal jobban az.

Élet és halál testvérek, egymás kiegészítői, így az élők sorsa a halál, és az emberekben ettől az ismeretlentől, a folyamatos változástól nagy erejű félelem van.

Az idő foglyának kivetett lényeket a halottak napi ünneplés (is) rádöbbsenti, hogy valami mindig elmúlik belőlünk. Hol a fiatalság, hol az egészség, hol az erőnk, mintha folyamatos temetés részei lennénk. Ilyenkor tömören, melankolikusán fájós érzet szállja meg az embert, mintha egy-egy darabját tennék sírba az „édes/keserű” életnek - az elhunytáival is együtt -, melyről valamikor - az idő haladtával egyre jobban-biztosan le kell mondania. Jöttünk és megyünk, ez föld az érdemszerzések, a felébredés helye, ha ez nem következik be, akkor a halállal való távozás nem lesz diadalmenet.

A halál megélésének illetve meg nem élésének számtalan struccpolitikai módszerével találkoztam. Nem megoldás a fejünk földbedugása, meg a menekülés sem, mert nincs hova bújni. Legjobban teszi az ember, ha szembenéz azzal, aki ő maga, a (remélhetőleg felismert) céljaival, amit nem tett még meg, és ahogyan hanyatlik a teste, úgy építi fel (ha fiatalon nem tette) egyre jobban lelkileg magát, hogy beteljesedjen az amiért ezt az életet kapta. Ami a legcélszerűbb tett, hogy a testileg halandó, de lelkileg örök élettel rendelkező ember, a természet ezen bölcsességét, hogy ha jöttünk, menni is kell /mert mi valóban nem anyagi természetű lények vagyunk/, méltósággal élje meg. Van-e folytatás? Van, mert a léleknek nincs halál, csak hazatalálás az Istenhez. Így nagyon is megszívlelendő Kempis Tamás tanácsa:

„10. Maradj énvelem és békességet találsz. Hagyj el minden mulandót és keresd az örökkévalót. 11. Mi egyéb az ideig való, mint csábító? Mit használ minden teremtmény, ha elhagy a Teremtő? 12. Szakadj el tehát mindentől és add át

magadat Teremtődnek örömet és híven, hogy részesülhess az igaz boldogságban.”

A cikk írója: Varga Péterné/ Pável Márta, katolikus hittanár, az AQUILA Párt elnöke, 30 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója és vezetője. Két könyve jelent meg (Akinek füle van a hallásra, az hallja meg, valamint A misztikus teológia alapjai) és egy Hazafelé címmel folyamatban van. Publikációi megtekinthetők a www.aqp.hu valamint a www.sasmarta.eoldal.hu oldalon.

Pável Ágnes

Prohászka és Bergson közös vonásai

Prohászka Ottokár szentéletű püspök és Henri Bergson filozófus közös gondolatainak, áttekintése.

Filozófiai és a filozófián túli szempontokról is szó lesz, mivel Bergson filozófus volt, Prohászka pedig filozofált ugyan, de mindenekelőtt Isten szolgálja, papja volt, aki egész példaértékű papi életével, cselekedeteivel vívta ki a tiszteletet. E különbség ellenére lelki útjuknak számos közös szakasza van, amely egy képzeletbeli közös munkára lehetőséget adott volna – kicsit tovább gondolva mindkettőjük nagy ismerője, Dienes Valéria fiktív párbeszédét.

Elsőként gondolkozzunk el kicsit a filozófia kérdésén, célján. A filozófiatörténet során sokan sokféleképpen fogalmazták meg ennek lényegét, mindig egy-egy újabb filozófiai irányzatot megalapítva. Ha két fő irányt kellene kiemelnünk a keresztény filozófiából, talán az Aquinói Szent Tamást követő tomizmust illetve a Szent Ágostoni misztikus vonalat nevezhetnénk meg. Az irányzatok felsorolása helyett, amelynek bármely filozófiai tankönyvben utána lehet nézni, szeretnék arról írni, hogy mi az a hajtóerő, amely a kereső, tudományos gondolkodókat hajtja, és ez hogyan jelenik meg Prohászka illetve Bergson életében.

Az ember gondolkodik, bár már ez sem olyan nyilvánvaló, a vegetáló érzékeiknek élő emberi lényekkel kapcsolatban ez vitatható: valóban képesek-e gondolkodni. Külön kérdés lenne az ő „felébresztésük” melyre Prohászka tevékenysége